

**Zapisnik sa Online panela o unapređenju fiskalne i budžetske transparentosti,
održanog 30.03.2021. u periodu 10:00-11:30**

Ovaj događaj zajednički su organizovali MFT, Ured koordinatora za reformu javne uprave i Fondacija za zastupanje građanskih interesa. Dnevni red je u prilogu. Poziv za prisustvo događaju je upućen svim institucijama Bosne i Hercegovine (PARCO). Prema evidenciji prisustva preko platforme Teams, broj registrovanih učesnika varirao je u rasponu od 35-40 tokom trajanja događaja.

Aktivno učešće na panelu su uzeli, ispred MFT BiH, Tanja Cicović i Halida Pašić; ispred Ureda koordinatora za reformu javne uprave Mubera Begić; Alen Mrgud ispred Agencije za statistiku BiH; Martina Trogrlić ispred Direkcije za evropske integracije; Slavojka Stolić i Ratko Kovačević ispred UIO; Dubravka Tešić ispred Granične policije. Zbog tehničkih problema predstavnik Ministarstva odbrane gđin Enes Heto, prisustvovala je događaju ali nije uspio aktivno se uključiti u rad panela.

Pored predstavnika Institucija BiH, aktivno su učestvovali i predstavnici nevladinih organizacija, i to: Emsad Dizdarević ispred Transparency International BiH, Sanela Bešić, ispred Kali Sara, Leila Bičakčić ispred Centra za istraživačko novinarstvo, i Aleksandra Banović ispred Centra za zastupanje građanskih interesa.

GIZ: Elvis Mujanović

Predstavljena podrška koju Vlade Ujedinjenog Kraljevstva i Njemačke putem GIZ-a pružaju u reformi javne uprave.

MFT: Tanja Cicović

Istaknula značaj saradnje sa GIZom uz navođenje Budžeta za građane kao opipljivog rezultata koji u mnogome doprinosi poboljšanju transparentosti. Izražena spremnost za nastavak saradnje i otvorenost za eventualna pitanja tokom realizacije projekta.

Ured koordinatora: Mubera Begić

Pojasnila ciljeve pilot projekta iz perspektive procesa reforme javne uprave i principa javne uprave vezanih za reformske oblasti izrade politika i koordinacije, odgovornosti i upravljanja javnim finansijama, te nastavak aktivnosti koje se odnose na inicijativu o proaktivnoj transparentosti uz poseban fokus na budžetsku transparentnost i mogućnosti uključivanja javnosti u proces budžetiranja.

BHAS: Alen Mrgud

Istakao da BHAS pruža tehničku podršku Uredu koordinatora u praćenju ispunjenosti standarda. Razvijen je software koji omogućuje unos podataka i automatski prikaz realizacije standarda. Od 2018. godine kada je Vijeće ministara BiH usvojilo Politiku registrovano je poboljšanje: sve veći broj Institucija BiH ispunjava sve veći broj standarda. Posebno, institucije koje su prve započele provedbu standarda, povećale su stepen ispunjenosti za skoro 10 procentih poena u odnosu na početnu godinu.

DEI: Martina Trogrlić

DEI je realizovao 100% standarda. Tri su ključna faktora navedena: 1) Odlučnost menadžmenta, 2) Norma kroz interni akt: Pravilnik o proaktivnoj transparentosti 3) pristupačan web site.

Važan mehanizam predstavlja uspostava Plana objave informacija. Sve aktivnosti dugoročno dovode do smanjenja obima rada u Direkciji uz kreiranje pozitivne slike u javnosti.

In cooperation with:

Ured koordinatora za reformu javne uprave
Канцеларија координатора за реформу јавне управе
Public Administration Reform Coordinator's Office

BOSNA I HERCEGOVINA MINISTARSTVO FINANSIJA I TREZORA
BOSNA I HERCEGOVINA MINISTARSTVO FINANSIJA I TREZORA
BOSNA I HERCEGOVINA MINISTARSTVO FINANSIJA I TREZORA
BOSNA AND HERZEGOVINA MINISTRY OF FINANCE AND TREASURY

Centar za zastupanje
građanskih interesa

UIO: Slavojka Stolić i Ratko Kovačević

UIO ima posebnu ulogu kako u sistemu javnih finansija na strani prikupljanja prihoda tako i u svakodnevnoj komunikaciji sa građanima i poreznim obveznicima. Odnosu sa medijima posvećuje se maksimalna pažnja. Ulažu se naponi da web stranica bude informativna. Osnovni i srednji nivo standarda proaktivne transparentnosti je uglavnom ispunjen. Zbog velike razruđenosti analitičkog budžeta sugestija je da se propišu tabele ili sažetak koji bi obuhvatio glavne kategorije. Tako bi se zadovoljila transparentost uz potpuno informativnost za građane. Iznesene primjedbe na račun visine budžeta za kapitalne izdatke u odnosu na razvojne potrebe UIO.

Granična Policija: Dubravka Tešić

Predstavljen ugao gledanja iz nadležnosti odjela za finansije. Pravila propisana Pravilnikom o finansijskom izvještavanju se dosljedno poštuju kao i drugi propisi koji regulišu budžetski ciklus. Ostvarenje standarda najlakše se postiže internim aktom.

CPI: Aleksandra Banović

Pojašnjenja metodologija izrade međunarodnog istraživanja Indeksa otvorenosti budžeta (Open budget survey) i rangiranje Institucija Bosne i Hercegovine sa preporukama za poboljšanje. Zabilježen je pad u Indeksu otvorenosti sa 50/100 u 2012 godine na 33/100 u 2019. godini. Kompletna prezentacija je u prilogu ovom zapisniku.

Transparency International: Emsad Dizdarević

Pad na indeksu otvorenosti budžeta koincidira sa ("slobodnim") padom na Indeksu percepcije korupcije. Situacija nije zadovoljavajuća niti na nivou Institucija BiH a još je mnogo lošija na nižim nivoima vlasti, gdje za neke institucije Ured vrhovne revizije ne radi izvještaje u periodu dužim od 10 godina. Iako je programski budžet već duži niz godina obavezan, to se ne poštuje. Situacija je potpuno nezadovoljavajuća.

Kali Sara: Sanela Bešić

Kašnjenja u budžetskom ciklusu praktično onemogućavaju efikasno učešće građana. Čak i kada je učešće moguće usprkos kašnjenju, zna se desiti da se formalno kašnjenje koristi kao opravdanje ili izgovor kako bi se učešće građana onemogućilo. Različiti odgovori na iste upite od institucija javnog sektora nisu izuzetak. Veoma otežan pristup organizacijama civilnog društva za zagovaranje politika i zastupanje interesa.

CIN: Leila Bičakčić

Nema puno razloga za optimizam. CIN se, između ostalog, bavi prikupljanjem informacija o izvršenju budžeta i veoma teško dolazi do relevantnih podataka o realizaciji ugovora dodjeljenim na tenderima, izdacima za plate rukovodilaca, potrošnji iz budžetske rezerve, grantovima pojedincima, socijalnim davanjima.... Takođe, podaci o dugu i zaduživanju moraju biti transparentiji. S obzirom da se ovdje ne radi o kalendarski uslovljenim ranim fazama budžetskog ciklusa već o izvršenju, kada su transakcije već realizovane, nedostupnost informacija ukazuje na moguće ozbiljnije uzroke.

In cooperation with:

Ured za javne nabavke: Voljenka Bašić

Prijedlog da se forma prvobitnog zahtjeva za budžetom pojednostavi jer samo u pojednostavljenoj formi može imati punu upotrebnu vrijednost. Takođe, neophodno je inovirati izgled i sadržaj dokumenta okvirnog budžeta-u sadašnjem formatu građani teško mogu razumjeti podatke.

Online panel je moderirao Miroslav Tomić ispred Centra za zastupanje građanskih interesa.

U završnoj riječi navedeno je da uzroci fiskalne netransparentnosti mogu biti dvojaki: 1) kada se informacije namjerno skrivaju zbog potencijalnog korišćenja javnog novca u privatne svrhe, ili 2) kada zbog loše unutrašnje organizacije i procesa, podaci jednostavno nisu lako dostupni. Za otklanjanje prvog uzroka neophodno je šire i konzistentno učešće građana u budžetskom procesu. Što se tiče neadekvatne organizacije kao uzroka netransparentnosti, primjer dobrih praksi-odlučna uloga menadžmenta institucije, propisivanje internog pravilnika i plana objave informacija mogu biti univerzalni obrazac.

Najavljeni su naredni koraci u okviru projekta: rad na izradi Priručnika za otvorenost budžeta, tj. seta smjernica za dostizanje željenog nivoa budžetske transparentnosti izrađenih zajedničkim radom institucija i organizacija civilnog društva. Zamišljeno je da ovakav dokument bude izrađen u skladu sa standardima proaktivne transparentnosti koje je krajem 2018. godine usvojilo Vijeće ministara BiH, te kriterijima međunarodno priznate Ankete o otvorenom budžetu i indeksu otvorenosti budžeta (Open Budget Survey), te održavanje drugog online panela posvećenog daljoj promociji ideja fiskalne transparentnosti, učešća građana kao i diseminacija i predstavljanje samog Priručnika.

Naredni online panel predviđen je za sredinu maja 2021. godine.

Zapisnik sačinio:

Miroslav Tomić, 30.03.2021

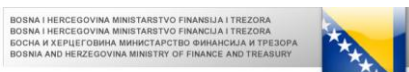
Prilog:

1. Agenda
2. CPI prezentacija (Aleksandra Banović)

In cooperation with:

Ured koordinatora za reformu javne uprave
Канцеларија координатора за реформу јавне управе
Public Administration Reform Coordinator's Office

Centar za zastupanje
građanskih interesa